

Raadsvergadering d.d. 23 april 2020

Voorstelnummer

Agendanummer

Zaaknummer D-ADV - 2005634

Aan

de Raad.

Voorstel:

Kennis te nemen van het intensief doorlopen samenwerkingstraject 'Onze Economische Toekomst 2040' en om de 10 ambities voor 2040 vast te stellen.

Samenvatting:

Het resultaat van het participatietraject 'Onze Economische Toekomst 2040' ligt ter besluitvorming aan u voor.

Het resultaat bestaat uit de volgende onderdelen:

1. Bijgevoegde brochure met eindresultaat; het proces, de 10 ambities, (mogelijke) projecten, uitwerking en hoe we de betrokkenheid binnen het traject ook in de toekomst behouden.
2. Een video waarin ondernemers/onderwijs/instellingen hun ambitie voor 2040 uitspreken.
3. De website www.economischetoekomst2040.nl waar alle communicatie rondom de voortgang van de ambities en de projecten wordt bijgehouden.

Het eindresultaat van het traject is geen gemeentelijke visie. Het is een samenwerking tussen gemeente, ondernemers en (onderwijs)instellingen. De 10 ambities zijn gezamenlijke ambities voor de toekomst. De verantwoordelijkheid voor de verdere uitvoering ligt niet primair bij de gemeente maar bij de bereidheid, samenwerking, investering en inzet van alle partijen; ondernemers, Economisch Platform, onderwijs en overheid. Daarom vragen wij u om kennis te nemen van het intensief doorlopen samenwerkingstraject 'Onze Economische Toekomst 2040' en om de 10 ambities voor 2040 vast te stellen.

In de bijgevoegde brochure kunt u het hele participatietraject terugvinden, de 10 gezamenlijk geformuleerde ambities met ambitie-ambassadeurs, (potentiële) projecten die aansluiten bij de ambities en een stappenplan om de energie in het traject te houden.

Financiële consequenties en dekkingsmiddelen:

Er wordt zoveel mogelijk gekeken om de uitvoering binnen de bestaande (regionale) budgetten op te pakken. Voor een aantal projecten kan er gebruik gemaakt worden van provinciale subsidies. Bijvoorbeeld het regionale project werklocaties (samen met gemeenten Waterland, Purmerend en Beemster) wordt regionaal gefinancierd in combinatie met een toegekende provinciale subsidie. Eventuele kosten zitten dan met name in (ambtelijke) capaciteit. Andere projecten worden gefinancierd door ondernemers (samen) of door onderwijsinstellingen. Ieder project zal vooraf starten met een projectplan inclusief kostenraming. Mocht het project niet uit eerder genoemde budgetten/financieringsmogelijkheden betaald kunnen worden zal dit via een apart voorstel aan u worden voorgelegd.

Gevolde Procedure:

Om tot de 10 ambities en projecten te komen zijn diverse bijeenkomsten georganiseerd; de Startbijeenkomst in de Triade in Edam, ThemaCafé's op locatie bij bedrijven, een intern Themacafé met ambtenaren, bijeenkomsten met het Economisch Platform, een Themaraad en de Eindbijeenkomst op het Don Bosco College in Volendam.

Communicatieaspecten / burgerparticipatie / publicatievereisten:

Het traject 'Economische Toekomst 2040' is een traject dat volledig in co-creatie tot stand is gekomen. Gedurende het traject is gecommuniceerd via Facebook, LinkedIn, advertenties en interviews in Nivo/Stadskrant/Uitkomst/ZaaQ, IBEV ondernemersprijzen 2018, mailings, persoonlijke uitnodigingen per post naar 4500 ondernemers, Video's via YouTube, Startbijeenkomst, ThemaCafé's, Eindbijeenkomst, Schoolkranten Triade en DBC en het Economisch Platform.

Toetsing van het voorstel aan wettelijke kaders met analyse van de juridische risico's:

De trajecten van de gemeentelijke Omgevingsvisie en de Economische Toekomst 2040 zijn op elkaar afgestemd. De betrokkenen van het project Omgevingsvisie zijn bij alle bijeenkomsten geweest. De opbrengsten van het participatietraject 'Onze Economische Toekomst' worden net als andere beleidsonderdelen een integraal en samenhangend onderdeel van de Omgevingsvisie.

Eventuele alternatieven en keuzebepaling:

De betrokkenheid van u als gemeenteraad is niet alleen voor het participatie traject van belang geweest, ook voor het verdere succes is het omarmen van de 10 gezamenlijke ambities door u als gemeenteraad van doorslaggevend belang .

Tijdpad van realisatie:

1. De ambitie-ambassadeurs organiseren per ambitie een startbijeenkomst met de projecttrekkers. Op deze bijeenkomst worden afspraken gemaakt over voortgang in z'n geheel, maar kunnen ambassadeurs en trekkers ook onderling inventariseren hoe de projecten zo optimaal mogelijk kunnen worden uitgevoerd (bijvoorbeeld door het opzetten van een werkgroep die met meerdere projecten aan de slag gaan).
2. Elke projecttrekker gaat zo nodig aan de slag met een projectplan, stemt deze af met de ambitie-ambassadeur en gaat vervolgens aan de slag.
3. De ambitie-ambassadeurs organiseren periodiek een overleg met hun eigen projecttrekkers om de voortgang te bewaken. Zij geven de voortgang ook door aan het Economisch Platform.
4. Het Economisch Platform (EP) overlegt periodiek over de voortgang van de ambities en stemt met ambitie-trekkers af over het toevoegen of stoppen van projecten. Het EP en de gemeente maken verdere afspraken over werkzaamheden, verantwoordelijkheden en financiering.
5. Op de website www.economischetoekomst2040.nl worden per ambitie en deelproject projectpagina's ingericht. Deze kunnen worden gebruikt voor informatie, discussie, of bijvoorbeeld het uitvoeren van polls. De website geeft ook voortdurend inzicht in de voortgang van de projecten. De website is dus zowel informatief als interactief en vormt het collectief geheugen van het traject.
6. Er wordt periodiek een nieuwsbrief gestuurd naar geïnteresseerden. Het secretariaat van de gemeente ondersteunt hierbij, zij zijn echter wel grotendeels afhankelijk van de input uit het Economisch Platform, van ambitie-ambassadeurs en projecttrekkers.

Evaluatie van voorstel na vooraf vast te stellen periode:

Op de website www.economischetoekomst2040.nl zal de actuele stand van zaken worden bijgehouden. Er is door de betrokkenen uitgesproken om elke paar jaar een grotere bijeenkomst te organiseren om de voortgang te laten zien, te inspireren en te leren, eventueel ambities bij te sturen en het traject blijvend onder de aandacht te houden.

Personele aspecten:

nvt

Toelichting op het voorstel:*Aanleiding*

In 2012 is de Economische Agenda vastgesteld. Een overkoepelende visie met een samenhangende strategie voor het te voeren economische beleid. De economische visie geeft ons meer inzicht in de kansen voor versterking van de economische structuur van Edam. De bedrijventerreinvisie is in 2014/2015 opgesteld om integraal en strategisch antwoord te kunnen geven op zowel de problematiek op de bedrijventerreinen (hoe om te gaan met detailhandel/zonering/toekomstbestendigheid), de invulling van de uitbreiding van industrieterrein Oosthuizerweg en de verkleuring op de bedrijventerreinen Julianaweg en Slobbeland. Helaas is door de uitspraak van de Raad van State de uitbreiding van Industrieterrein Oosthuizerweg niet doorgegaan en daarmee de onderbouwde fundering van de bedrijventerreinvisie. Het missen van deze extra uitbreidingsmogelijkheid op een reeds volledig uitgegeven bedrijventerreinenaanbod zorgt ervoor dat een heroverweging van eerder gemaakte keuzes gemaakt moet worden. Daarnaast waren er nog meer aanleidingen die ervoor zorgden dat een actualisatie noodzakelijk is.

- De agrarische sector is onderbelicht in de beleids-/visiedocumenten;
- Het niet doorgaan van uitbreiding bedrijventerrein Oosthuizerweg verandert mogelijk de eerder bepaalde koers waaronder de meer fundamentele vraag hoe wij de economie in de toekomst zien en op welke wijze wij deze willen faciliteren;
- Vraag vanuit de markt voor woningbouw op bedrijventerrein Julianaweg;
- Veranderingen van de afgelopen jaren (verhuizingen bedrijven en toekomstige verhuizingen waardoor er grote locaties vrijkomen);
- Ondernemers geven aan dat er een verschuiving is in toekomstige kansrijke sectoren t.o.v. een aantal jaren geleden;
- Ontwikkelingen in de bouw en de verduurzaming/ veranderde regelgeving;
- Regionale ontwikkelingen zoals de MRA Agenda kunnen voor andere lokale accenten zorgen;
- Sterkere regionale positie van ons als gemeente Edam-Volendam in de regio (trekker MRA Noord);
- De toename van flexibele/informelere werklocaties ten opzichte van de traditionele werklocaties (bedrijventerreinen);
- Ontwikkelingen bestemmingsplan Julianaweg maar ook de toekomstige omgevingsvisie en het omgevingsplan;

Besloten is om voor de actualisatie van de eerder genoemde documenten een andere vorm te kiezen. Een traject waarbij er in samenwerking met het economisch platform, ondernemers, onderwijs en overheid gekeken is naar wat onze economie nodig heeft richting 2040; uniek in Nederland. Het is een toonbeeld van het gezamenlijk versterken van de lokale en regionale

economie. De uitdaging was om zoveel mogelijk betrokkenheid te creëren. Met een opvallende en actieve campagne en inspirerende bijeenkomsten is in 2019 een beweging op gang gebracht. Alle gevoerde gesprekken en de opbrengsten van de bijeenkomsten bij ondernemers 'thuis' hebben geleid tot 10 gezamenlijke ambities. Om een start te maken met het realiseren van de ambities zijn projecten/ideeën geformuleerd. De projecten worden getrokken door ondernemers, onderwijsinstellingen en de gemeente, vaak in een combinatie van deze. Iedereen heeft hetzelfde doel: de economische toekomst van Edam-Volendam versterken!

10 ambities

- 1. In 2040 hebben wij de allerbeste communicatie tussen ondernemers onderling en tussen overheid en ondernemers**
- 2. In 2040 staan wij nationaal- en internationaal bekend om onze gastvrijheid**
- 3. In 2040 wonen en werken wij op de meest ideale locaties**
- 4. In 2040 hebben we voldoende geschikt personeel voor onze bedrijven**
- 5. In 2040 zijn we binnen 10 minuten in Amsterdam**
- 6. In 2040 hebben we de beste digitale infrastructuur van de regio**
- 7. In 2040 zijn we dé startup hoofdstad boven 't IJ**
- 8. In 2040 is er voor iedereen genoeg werk in de regio**
- 9. In 2040 hebben we grote stappen gezet richting energieneutraliteit**
- 10. In 2040 zijn we de belangrijkste en groenste voedselproducent van de regio**

De Economische Toekomst 2040 telt tien ambities voor een sterke economische toekomst van de gemeente. De ambities richten zich niet puur op de gemeentegrenzen; economie stopt niet voorbij de gemeentegrenzen.

Wij hebben de regio nodig voor een sterkere economische toekomst en de regio heeft ons nodig. In de ambities geven we aan wat we nu vinden dat we in 2040 bereikt moeten hebben.

De ambities lijken in sommige gevallen misschien utopisch, maar we willen onszelf uitdagen. En met 'we' bedoelen we ondernemers, gemeente/regio en onderwijs(instellingen) samen. Iedere ambitie heeft een zogenaamde ambitie-ambassadeur. De ambassadeur zet zich actief in om de ambitie waar te maken en is hiervoor eerste aanspreekpunt. De groep ambassadeurs bestaat uit ondernemers, ambtenaren en vertegenwoordigers van het onderwijs.

Om de ambities te realiseren gaan we projectgericht aan de slag. Op deze manier kunnen we nu al concreet invulling geven aan waar we in 2040 willen staan. Ideeën voor projecten komen rechtstreeks uit het traject en zijn bijvoorbeeld geopperd tijdens één van de ThemaCafé's. Sommige projecten zijn al gestart (bijvoorbeeld gastcolleges door bedrijven op middelbare scholen), anderen moeten nog verder worden geconcretiseerd. De lijst met projecten is op de website www.economischetoekomst2040.nl terug te vinden en is flexibel om zo in te kunnen blijven spelen op wat écht nodig is op een bepaald moment. Gedurende de looptijd kunnen projecten wijzigen en toegevoegd worden. Zodra een project ook daadwerkelijk gestart wordt zal via de website de voortgang worden bijgehouden. Bij iedere ambitie staan de lopende projecten en de ideeën voor projecten weergegeven.

Relatie met kernwaarden

Het traject van de Economische Toekomst 2040 heeft volledig op basis van participatie (co-creatie) plaatsgevonden. Deze aanpak past heel goed bij wat wij als organisatie nastreven in het contact met onze omgeving: meer vanuit het 'wij'-denken creëren.

De relatie met de kernwaarden, missie en organisatiefilosofie:

Verbinden

Bij het traject 'de Economische Toekomst 2040' hebben wij ons vooraf als belangrijkste doel gesteld dat er een verbinding zou worden gemaakt tussen ondernemers-onderwijs-overheid. Met een opvallende en actieve campagne en inspirerende bijeenkomsten is in 2019 een beweging op gang gebracht met een grote betrokkenheid vanuit al deze drie partijen. De beweging heeft ertoe geleid dat er meer onderling vertrouwen is en meer begrip voor elkaars positie. De partijen weten elkaar te vinden wat zorgt voor kortere lijntjes en een sterker gevoel van verbondenheid.

Leiderschap

Het op deze wijze opzetten en doorlopen van een participatietraject waarin de inhoud volledig in co-creatie tot stand is gekomen vergt een bepaalde leiderschap van de gemeente. De gemeente heeft het vertrouwen aan de betrokkenen uitgesproken en dit ook in de praktijk tot uitvoering gebracht door vanaf het begin van het traject de controle los te laten en samen op te trekken met ondernemers en onderwijs. De betrokkenen waren aan zet en mochten –buiten alle huidige beleidsrichtingen en regelgeving om– vrij denken over wat zij als dé economische toekomst zagen van Edam-Volendam. Dat heeft verbazingwekkend goed uitgepakt. Ondernemers kwamen niet met onrealistische of onhaalbare voorstellen –zoals misschien maar met heel veel verschillende en zelfs concrete ideeën waar ze zelf mee aan de slag willen en er werd op een respectvolle wijze met elkaars belangen om gegaan. Uiteindelijk konden zij zelfs tot de conclusie komen dat allen voor wat betreft de toekomst van de economie vrijwel op één lijn liggen.

Het vergde van ondernemers die op hun beurt ook durfden te kiezen voor het grotere geheel i.p.v. voor individuele belangen ook leiderschap.

Wendbaar

De economie is een sector die voortdurend beweegt. Ontwikkelingen zoals digitalisering en artificial Intelligence gaan in een rap tempo. We hebben daarom gekozen om ook in de uitvoering flexibel te kunnen zijn om in te spelen op de meest recente ontwikkelingen. De ambities lijken wellicht hoog gegrepen maar het gaat erom dat we gezamenlijk toewerken naar een stip op de horizon, een richting. Er is daarnaast gekozen om een aantal projecten als potentiële projecten te benoemen. Niet alle projecten zullen uitgevoerd gaan worden, er moet steeds opnieuw gekeken worden naar waar op dat moment behoefte aan is. Projecten kunnen afvallen, toegevoegd worden of gewijzigd worden. Als ze maar bijdragen aan de uiteindelijke ambitie die gezamenlijk gesteld is. Via de website www.economischetoekomst2040.nl proberen we alle actuele informatie te verzamelen. Ook artikelen bijvoorbeeld over samenwerkingen tussen bedrijven die bijdragen aan de ambitie worden toegevoegd; het gaat immers om onze gezamenlijke economische toekomst.

Vertrouwen

Vertrouwen is een van de belangrijkste kernwaarden geweest die dit traject tot een succes heeft gemaakt. Zowel vertrouwen in de ambtelijke organisatie -door (alleen) op hoofdlijnen bij te sturen- als vertrouwen in de opbrengsten die ondernemers en onderwijsinstellingen.

Ondernemend & Betrokken & organisatiefilosofie

Het traject sluit feilloos aan bij onze missie als organisatie “ondernemend en betrokken” te willen zijn. Dit is een traject door en voor ondernemers en onderwijsinstellingen waarbij de gemeente aan tafel intensief meepraat over wat deze partijen bezig houdt als het gaat om de economische toekomst van Edam Volendam.

Dat er bewust een keuze is gemaakt voor een interactief proces en de eerder beschreven aanpak sluit eveneens aan bij onze organisatiefilosofie “van ik naar wij”.

Edam-Volendam, d.d. 10 maart 2020

Burgemeester en wethouders van Edam-Volendam,

de secretaris, de burgemeester,

H. van der Woude L.J. Sievers.